

# DZIENNIK POMORSKI

## PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośnikiem i w agencjach . . .	2,65 "
Na pocztę, już z odnośnikiem . . .	2,91 "
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 "
Na pocztę już z odnośnikiem . . .	8,73 "
Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — — części kwoty abonamentowej. — —	

## OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio lina lub jego miejsca 16 gr. w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm. 3 lina lub jego miejsca 40 gr. w dziale redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Piątek: † Dyonizego b. m.  
Sobota: Franciszka Borg. w.

CHOJNICE, sobota dnia 10 października 1931 r.

Słońca wschód 5,51 zachód 16,56  
Księżycy wschód 04,24 zachód 16,52

## Więści o krótkiej treści

### Pobyt Laval'a w Ameryce

poświęcony będzie — piszą dzienniki francuskie — głównie sprawom finansowym i walutowym. Dążyć się będzie do ustalenia stałego stosunku wartości między dolarem, funtem angielskim i frankiem francuskim.

### Francuski minister lotnictwa

udaje się dziś do Bukaresztu na konferencję w sprawach lotniczych.

### Lord Reading

angielski minister spraw zagranicznych powrócił wczoraj wieczorem z Paryża do Londynu.

### Nowa grupa Labourzystów

utworzona została w Londynie. Należy do niej około 50 parlamentarzystów, którzy wystąpić chcą w wyborach z programem narodowej partii robotniczej.

### Konflikt chińsko-japoński

zaostrzył się ostatnio w znacznej mierze wskutek obrzucania miast bombami przez wojsko japońskie

### Znany milijarder Morgan

przybył wczoraj do Paryża. W kołach finansowych przypisuje się wizycie jego wielką wagę.

### Transporty złota do Francji

Z Południowej Ameryki przybył do Paryża nowy transport złota wartości 22 milionów 550 tysięcy dolarów.

### Federalny Bank Rezerw Stanów Zjedn.

podwyższyła stopę dyskontową o 1 proc na 2 i pół proc.

### Nieszczęście w kopalni

Bytom. — Wskutek runięcia filaru na kopalni Karsten-Zentrum zasypanych zostało 5 górników. Jeśliby wydobyto, reszty nie spodziewają się już uratować.

### Londyn—Warszawa bez lądowania

Warszawa. — Na lotnisku cywilnym wylądowali lotnicy polscy kpt. pilot Stanisław Karpiński i obserwator inż. Suchodolski, odbywający raid dookoła Europy na aparacie polskiej konstrukcji „R. 100”. Lotnicy polscy przebyli bez lądowania ostatni etap raidu Londyn — Warszawa.

### Współpraca parlamentarna polsko-rumuńska

Bukareszt. — Na zebraniu odbytem pod przewodnictwem byłego ministra Mitilenu parlamentarzystów rumuńscy i polscy, utworzyli grupę parlamentarną rumuńsko-polską i polsko-rumuńską. Grupa parlamentarna rumuńsko-polska w Warszawie została utworzona pod przewodnictwem byłego ministra Makowskiego, Grupa polsko-rumuńska w Bukareszcie pod przewodnictwem b. ministra Mitilenu.

### Pułk. Morawski wstępuje do klasztoru?

Jak donosi poznański „Nowy Kurjer” pułk Morawski, uczestnik wycieczki samochodowej, której ofiarą padł śp. Aleks. hr. Skrzyński — nie powrócił do Berlina na zajmowane przez siebie stanowisko attaché wojskowego. Pułk. Morawski tak się przejął tragicznym wypadkiem, że nosi się, podobno z myślą porzucenia służby wojskowej i wstąpienia do jednego z zakonów o surowej regule.

### Najszybszym pociągiem na świecie

jest obecnie ekspres, łączący Londyn ze stacją Swindon. Ekspres ten, noszący nazwę „Cheltenham Flyer” przebiega przestrzeń, liczącą 124 km., w ciągu 60 minut, a szybkość jego na niektórych odcinkach trasy sięga 136 km. na godzinę.

## Katastrofa marki niemieckiej w Gdańsku

Już od dłuższego czasu w kołach kupieckich z wielką nieufnością odnoszono się na terenie W. M. Gdańska do waluty niemieckiej.

Kupiectwo niemieckie w Gdańsku liczy się od dawna z inflacją w Niemczech. W ostatnich dniach nawet oficjalne sfery bankowe przeszły do otwartej akcji zapobiegawczej, która zupełnie podkopała zaufanie do waluty berlińskiej. Gdański bank emisyjny — jak czytamy w „Gazecie Gdańskiej” — wydał polecenie do innych banków w Gdańsku, aby ograniczyły zamianę marek niemieckich na guldeny. Gdańsk niema być bowiem tą dziurą, przez którą uciekać mają wartościowe pieniądze.

W bankach gdańskich od kilku dni nie przyjmuje się do zamiany marek niemieckich na guldeny. Wobec tego wytworzyła się oryginalna sytuacja: obywatel gdański nie może dzisiaj zamienić marki niemieckiej na guldeny. Na zamianę pozwala się w wyjątkowych wypadkach tylko tym, którzy mogą udowodnić, że znajdują się w przejeździe przez Gdańsk, a i tym, się zamienia marki tylko do wysokości 300 marek. Jeszcze przed wydaniem tych

rozporządzeń w gwałtowny sposób wyzbywali się nawet patrioci niemieccy w większych ilościach waluty niemieckiej.

Naturalnie w kołach kupieckich gdańskich nowe przepisy gdańskiego banku emisyjnego wywołały olbrzymie zaniepokojenie. Zaufanie do marki niemieckiej jest zupełnie podkopane. W Gdańsku liczą się poważnie z coraz dalszym obniżaniem się kursu waluty niemieckiej. Gdańska giełda zamiechała zupełnie notowań marki niemieckiej, podczas gdy 5 października jeszcze zapisano kurs 1,22 guldenów za 1 markę niemiecką, w środę już tylko notowano 1,18 guld. Do podważenia zaufania do marki niemieckiej przyczynił się także fakt, że Bank Rzeszy stracił w ostatnim tygodniu miesiąca września 232,7 milionów marek złota i dewiz.

Nawet koła rdzennie niemieckie z największą chęcią pokrywają swoje potrzeby w złotych polskich do których w Gdańsku bez względu na narodowość istnieje pełne i mocne zaufanie. Złoty polski uchodzi za jedną z najlepszych walut na świecie.

## Sprawa rozbrojenia

Bukareszt. (PAT) — Na wczorajszym posiedzeniu konferencji międzyparlamentarnej ujawniła się głęboka różnica zdań pomiędzy delegacją Niemiec a delegatami innych krajów w sprawie formuły rozbrojenia.

Delegat Niemiec złożył deklarację, stwierdzającą, iż teksty projektów rezolucyj, przyjęte przez radę parlamentarną, mogą przyczynić się do utrwalenia nierównego traktowania narzuconego w tej dziedzinie Niemcom.

Delegat francuski oświadczył, iż propozycje Niemiec, zmierzające w tym kierunku, ażeby rozbrojenie było zrealizowane na podstawie bezwzględnej równości pomiędzy poszczególnymi krajami, jest niezgodne z duchem i literą art. 8 paktu Ligi Narodów, który przewiduje redukcję zbrojeń zależną od warunków bezpieczeństwa każdego kraju.

Delegat rumuński przyłączył się do powyższych wywodów.

Przedstawiciel Belgii zaznaczył, że konferencja rozbrojeniowa nie będzie czyniła różnicy pomiędzy zwycięzonymi a zwycięzcami, jednakże jest rzeczą pewną, iż warunki geograficzne będą wymagały różnego rodzaju zbrojeń.

Rada międzyparlamentarna zawiadomiła konferencję, że postanowiła zaproponować rezolucję, przy pominięciu wszystkim delegacjom obowiązków działania w tym kierunku, ażeby powszechna konferencja rozbrojeniowa doprowadziła do zawarcia międzynarodowej konwencji sankcjonującej redukcję kształtu obecnych zbrojeń i nie pozwalającej na możliwość wyścigu zbrojeń.

## „Łabędzi dekret” gabinetu Brüninga

„8 Uhr-Abendblatt” zamieszcza artykuł o nowym dekreście, który ma być ostatnim dziełem gabinetu Brüninga w jego dotychczasowym składzie.

„Łabędzi” ten dekret zawiera 100 stron pisma maszynowego, nakłada obrotę „nowych ofiar milionów ludzi”.

Dekret przeprowadza przede wszystkim zniżkę uposażeń urzędników państwowych i prywatnych (tych ostatnich o ile pensje ich przekraczają 15000 rocznie). Natomiast kraje związkowe płacące dotąd apanaże członkom dawniejszego domu panującego nie zostają postanowieniami dekretu zwolnione od „monarchicznych” ciężarów. Książęta niemieccy są nienaruszalni w swych majątkach, natomiast cały naród ponosi ofiary na rzecz kryzysu.

Kraje związkowe otrzymują uprawnienie do obniżenia urzędniczych poborów do tej samej normy, która jest zastosowana do urzędników Rzeszy.

Zasiłki dla bezrobotnych mają być świadczenia mi w naturze w jednej trzeciej części. To postanowienie dekretu znajdzie zastosowanie przeważnie po wsiach i małych miasteczkach, w dużych miastach bowiem świadczenia dla bezrobotnych w naturze, wymagałyby zbyt kosztownego aparatu.

Podatek od czynszów domowych ma być obniżony o 25 proc. Lokatorzy nie mogą jednakowoż liczyć na żadne ulgi, właściciele domów zaś będą mieli inne zwiększone podatki do zapłacenia.

Cenzura prasy zostaje zaostrzona w ten sposób, że w razie konfiskaty pismo nie może dostarczyć innego wydania z innym tytułem.

Bardzo ważnym jest postanowienie dotyczące „miejsc zbiórki niebezpiecznej dla państwa działalności” mocą którego policja uzyskuje prawo strzelania w tajnych koszarach i lokalach organizacyj, lokale te służą jako punkt oparcia przy bitwach ulicznych i napadach na przeciwników politycznych.

Oprócz tego „Łabędzi dekret” przewiduje jeszcze szereg postanowień z dziedziny handlowej i gospodarczej.

Obciążenie dotkliwych ograniczeń dla milionów obywateli Rzeszy Niemieckiej zaciska się coraz bardziej.

## Charakterystyczna upadłość warszawskiego domu bankowego

Sąd okręgowy w Warszawie ogłosił upadłość firmy „Dom Bankowy Stanisław Kwinto”, przy ul. Marszałkowskiej 119. Właściciel, inżynier Stanisław Kwinto, znany był na szerszym terenie finansowo-społecznym i przez szereg lat przedsiębiorstwo jego rozwijało się pomyślnie. Bilans, złożony sądowi, stwierdza, że aktywa pokrywają pasywa z nadwyżką kilkuset tysięcy złotych. Aktywa te jednak zostały „zamrożone” w kredytach i różnych udziałach uniemożliwiających pokrywanie bieżących zobowiązań co doprowadziło do ogłoszenia upadłości.

## Fundusz bezrobocia dla nauczycieli

Wobec tego, że w krakowskim okręgu szkolnym około 250 nauczycieli państwowych szkół średnich zostało z dniem 1 września br. albo zredukowanych, albo przeniesionych w stan nieczynny, krakowskie Koło Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych uchwaliło domagać się stworzenia własnego funduszu bezrobocia dla nauczycieli, na który to fundusz składać się mają już zadeklarowane datki. Wśród zredukowanych profesorów nie brak takich którzy posiadają licznějšíe rodziny, a wszyscy mają pełne kwalifikacje i po kilka lat służby.



## Hoover i Pomorze

Łansowane przez Berlin, nieprawdziwe wersje o rzekomo zamierzonej interwencji Ameryki w sprawie granicy polsko-niemieckiej zostały przyjęte przez całą poważną prasę z odpowiednim krytycyzmem. Jedynie brukowce różnego autoramentu oraz pisma, uprawiające zawodowo defetystyzm, poszły na lep kłamstewek berlińskich.

„Kurjer Warszawski” w ten sposób analizuje doniesienia z Washingtonu.

„...półurzędowa niemiecka agencja Wolffa otrzymała z Waszyngtonu depeszę, iż „sekretarz stanu, p. Stimson (minister spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych) potwierdza, iż rozmowa, jaką odbył w piątek z senatorem Morrow'em, tycząca się szeregu problemów europejskich, a m. in. sprawy t. zw. korytarza polskiego P. Stimson jednocześnie zaprzecza, jakoby rozważano gotowy już plan kolektywnego paktu bezpieczeństwa”.

Jeśli informacje niemieckiej agencji są prawdziwe, oznaczają one poprostu, iż p. Stimson zastanawia się w gronie swych doradców nad stworzeniem dla planu prez. Hoover'a owej brakującej „bazy bezpieczeństwa”, na której dopiero wyrosnąć może zagadnienie redukcji budżetów europejskich poszczególnych państw. W Waszyngtonie widocznie zdają sobie sprawę (i słusznie...), że bez tego fundamentu cały plan prez. Hoover'a nie posiada szans przejścia.

Jest zupełnie zrozumiałe iż kwestja niemieckiej propagandy rewizjonistycznej musiała być wzięta pod uwagę w tych rozważaniach. Zakusy Niemiec na Pomorze stanowią istotnie ten właśnie element niepokoju europejskiego, który najbardziej uderza w konieczne dla stabilizacji finansowej świata zaufanie międzynarodowe. Stąd — zrozumiałe niepokój nacjonalistów niemieckich. Kiedy mowa o tych badaniach na terenie waszyngtońskim Wiedzą oni dobrze iż — przede czy później — zażąda się od Niemiec wyrzeczenia się roli mściwca nastrojów europejskich i niestawiania w poprzek akcji za odrodzeniem gospodarczym Europy i całego świata.

Opinia polska z natury rzeczy zainteresowana jest szczególnie silnie w tem, o czym mówi się już obecnie i o czym będzie się mówić z premierem Laval'em w Waszyngtonie. Wbrew alarmom „Action Francaise”, niepodobna żywić wątpliwości co do kierunku, w jakim będą się te rozmowy toczyły. Wszelkie poruszenie sprawy rewizji granic w Europie byłoby pogrzebaniem zgóry całego planu sanacji gospodarczej świata...

Również i „Czas” uważa, że Stany Zjednoczone nie pójdą na lep groźnej dla pokoju propagandy niemieckiej, jako, że wiedzą, iż skutek tych „pokojowych” usłowań były wręcz przeciwny do zamierzonego:

„...zapewne i Stany z takim projektem czasowej pacyfikacji nie wystąpią, licząc się z jego nierealnością. Prezydent Hoover będzie się zapewne starał nakłonić Francję do redukcji odškodowań wzajemnie za zrzeczenie się tej czy innej części długów wojennych po stronie Francji; ale więcej niż wątpliwe, aby wciągnął w program amerykański postulat obalenia granic wykreślonych przez Traktat. Jeśli będzie chciał sprawę pacyfikacji Europy istotnie przeprowadzić, to zrozumie chyba, że pacyfikacja ta zależy od podpisania przez Niemcy takiej samej gwarancji co do ich granic wschodnich, jaką podpisały w Locarno co do granicy zachodniej...”

## Sławny ród bogaczy Rotszyldów pochodzi z Czortkowa

Nazwisko Rotszyldów, fantastyczny niemal wzrost ich bogactw i panowanie nad kapitałem świata natchnęło wielu już literatów do pisania powieści i sztuk teatralnych. Nie brak również ścisłych, na naukowych źródłach opartych historyj o początki domu Rotszyldów. Autorzy wywodzą ich jednak zawsze z Frankfurtu nad Menem.

Ostatnio pojawiły się w prasie żydowskiej ciekawe, ponoś autentyczne wiadomości. Według nich Rotszyldowie są polskimi żydami z Czortkowa, a niebawem rozwój ich fortuny spowodowało błogosławieństwo cadyka czortkowskiego. Rzecz miała wyglądać następująco:

Jak świadczy o tem stara kronika czortkowskiej gminy żydowskiej, mieszkał tam przed laty ubogi, pobożny żyd, imieniem Mayer Amschel Rotszyld. Pełnił on funkcję totumfackiego słynnego cudownego rabina czortkowskiego i był jego prawą ręką. Po kilku latach Mayer Amschel ożenił się i przeniósł się do Sniatyna, gdzie przy pomocy teścia założył mały kramik. Dzięki uczciwości i sprytności pozyskał w krótkim czasie znaczną ilość klientów.

Pewnego dnia rabin cudotwórca w Czortkowie zrobił bardzo smutne i niespodziewane odkrycie. Oto z szuflady jego biurka zniknął w niewyjaśniony sposób depozyt gminy, 500 dukatów w złocie, oszczędności mejsowych wdów i sierót, które w ręce ra-

## Podatek obrotowy zmniejszony będzie do połowy

Warszawa. — Wczoraj o godz. 11 rano odbyło się posiedzenie komisji administracyjnej Sejmu pod przewodnictwem wicemarszałka Polakiewicza.

Na posiedzeniu sejmowej komisji prawnej pod przewodnictwem wicemarszałka Cara omawiano projekty w sprawie zniesienia sądu okręgowego w Mławie i w Białej Podlaskiej. Przeciwno tym projektom wypowiedzieli się kluby opozycyjne, wychodzące z zasady, że organizacja podziału terytorjalnego sądów jest przedwczesna i powinna nastąpić dopiero po ujednostajnieniu ustawodawstwa. Przedstawiciel rządu oraz referent wykazali, że projekt reorganizacji nie przynosi uszczerbku interesom ludności, usprawnia zaś administrację sądów, dając oszczędność w sumie 264.000 zł.

Na podstawie sejmowej komisji skarbowej pod przewodnictwem posła Hołyńskiego (BBWR) pos. Czernichowski (BBWR) referował projekt ustawy o zmianie niektórych postanowień ustawy o państwowym podatku dochodowym oraz projekt o nadzwyczajnym dodatku do podatku dochodowego.

Po przemówieniu referenta zabral głos p. wiceminister Zawadzki, który na wstępie wskazał że rząd stoi na stanowisku konieczności gruntownej reformy naszego systemu podatkowego zarówno w dziedzinie podatku państwowego, jak i komunalnego.

## Nasza sytuacja budżetowa

Warszawa. — Na posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej w toku dyskusji nad projektem ustawy, dotyczącej wstrzymania szczeblowania, zabral głos p. minister skarbu Jan Pilsudski. Scharakteryzował sytuację budżetową, p. minister stwierdził, że deficyt budżetowy za wrzesień wyniósł około 8,500 milionów zł, co za 6 miesięcy br. budżetowego da około 124 milionów deficytu. Obecnie ustawy podatkowe, które zaczęły dawać wyniki dopiero w czwartym kwartale br., jak również fakt, że wchodzący obecnie w miesiące, które są normalnie o wiele lepsze w zakresie dochodów, pozwala spodziewać się poprawy i wyrównania sytuacji budżetowej. Wstrzymanie szczeblowania nie obejmujące pracowników poczty i kolei da w roku bieżącym oszczędności około 6 milionów zł. oszczędności. Rząd zasadniczo uznaje awanse za uprawnienia urzędników i ustosunkowuje się zasadniczo jak najczłowieczniej wobec potrzeb urzędniczych, jednak sprawa równowagi budżetowej z punktu widzenia państwowego jest tak doniosłym zagadnieniem, że wymaga podporządkowania nawet takich zagadnień, jak sprawa awansów urzędniczych. Skarb państwa nie może i nie pójdzie w żadnym wypadku na drogę, którąby mogła zarysować ewentualność taka, jak widzimy w gospodarce miejskiej stolicy, czy nawet w innych państwach Europy. Wszystko, co rząd uczy i dotychczas dotkliwego dla urzędników, miało jednak na celu ogólne dobro państwa, z którym zdrowy i na dalszą metę rozumiany interes urzędników jest ściśle związany.

## Ile złota idzie na pokrycie walut?

Z rocznej produkcji światowej złota, jak oblicza ekonomista niemiecki prof. M. J. Bonn, 18 proc., tego metalu idzie na potrzeby przemysłu jubilerskiego, 23 proc. zostaje tezauryzowane w krajach azjatyckich, jak Chiny, Indie, Sjam, oraz Egipcie, w postaci monet i biżuterji, tak, iż na pokrycie walutowe i na obieg pieniężny pozostaje tylko 59 proc. corocznego wydobycia złota.

Wniezione i mające być wniezione projekty nie są jeszcze reformą podatkową. Rdzeń projektu stanowi ustawa, dotycząca podatku przemysłowego, dochodowego i od nieruchomości. Projekt ustawy dotyczący podatku przemysłowego wpłynął niebawem. Podatek ten jest powszechny i słusznie uważany za najuczciwsiży dla naszego życia gospodarczego i wymaga znacznych ulg. Projekt, o którym mowa, ulgi te przewiduje. Normalna stawka będzie 1 proc. od obrotu, a nie jak obecnie 2 proc. Drugą tendencją ustawy jest usunięcie płaszczyzny tarć i nierówności skarbu do podatnika. Nowela zaś czyni zażość postanowieniom równości podatku, precyzując pojęcie tantjem i rozciągając podatek na wszystkie dochody, będące w istocie tantjem. Przewiduje się również wprowadzenie kredytowego podatku od dochodu. Ponieważ chodzi tu o podatek kryzysowy, przeto powinien być on ponoszony przez wszystkich k'órzy osiąga dochody. Zważywszy, że kategoria urzędnicza straciła już część dochodów przez redukcję uposażeń, rząd uważa za niewskazane nałożenie na nią nowej ofiary i dlatego w noweli jest artykuł, zwalniający urzędników od tego podatku.

Po przemówieniu p. wiceministra skarbu komisja przyjęła projekt ustawy w brzmieniu rządowym z sześciu poprawkami.

## Przykra przygoda rumuńskiego dygnitarza

Grubo zażartowano sobie z wysokiego dygnitarza, prefekta prowincji Orhei.

Dygnitarz ten spędził swój doroczny urlop w swej posiadłości nad morzem, nabierając sił do dalszej pracy na swem odpowiedzialnym stanowisku. Aż tu nagle pewnego dnia do ministerstwa spraw wewnętrznych wpłynęło jego podanie o dymisję. Dymisja została przyjęta i prefekt otrzymał oficjalny akt, zwalniający go z zajmowanego stanowiska i polecający przekazanie urzędowania jego zastępcy który jednocześnie awansowany został na prefekta. Teraz dopiero pękła bomba: dymisjonowany prefekt w te pędy zjawił się w stolicy, i oświadczył, że żądane podania o dymisję nie składał i ale padł ofiarą złośliwej mistyfikacji. Prosi więc o odwołanie udzielonej mu dymisji. Ze jednak dymisja jest dymisją, więc ministerstwo musiało wbrew woli dymisjonowanego prefekta zaangażować na inne stanowisko, ponieważ nie można było odwołać nominacji udzielonej jego następcy. W ten sposób tylko ten ostatni na tej mistyfikacji naprawdę skorzystał.

## Największe na świecie drzewo

znajduje się, oczywiście, w Ameryce, kraju wszystkich możliwych „naj”. Jest to olbrzymi okaz „sequoia gigantea” rosnący w słynnych lasach Kalifornji i liczący kilka tysięcy lat wieku. Przeszło tysiąc starannych pomiarów, dokonywanych z pomocą dokładnych narzędzi inżynierskich, pozwoliło ustalić pierwszeństwo tego drzewa wśród innych siestrzanych okazów sekwoi. Siega ono przeszło 82 metrów (23 piętra) wysokości; średnica u dołu mierzy 8 i pół metra, a do objęcia go potrzeba 16 osób. Jeden z najniższych konarów, wyrastających z głównego pnia na wysokości paru pięt, ma grubości 2 metrów. Masa drzewna zajmuje objętość 16.000 metrów sześć., możnaby więc nią wypełnić całą przestryż, zajmowaną przez 4 piętrowy dom, zbudowany na wielkim placu o 1000 metrów kwadratowych powierzchni!

biu złożyły swoje zabezpieczenie na starość. Rabin był niepokieszony. Natychmiast zwołał radę starszyzny. Chwalono, że należy w pierwszym rzędzie spytać się o zaginione pieniądze byłego totumfackiego rabina, Meyera Amschla Rotszylda w Sniatynie.

Nie zwlekając, udał się rabin cudotwórca wczesnym rankiem do pobliskiego Sniatyna. Gdy zajął przed dom Rotszylda, ten wyszedł i przywitał kornie swego byłego chlebodawcę. Na wiadomość o zaginięciu depozytu zbladł straszliwie. Nie tłumacząc się i zdając sobie z tego sprawę, że na nim ciąży odpowiedzialność za zaginione pieniądze, wyjął ze skrytki 200 złotych dukatów.

— Rabbi, — oto całe moje oszczędności. Resztę brakującej kwoty postaram się uzupełnić w najbliższym czasie.

Istotnie w kilkanaście dni później przybył Rotszyld do rabina i uzupełnił brakujących 300 dukatów. Cadyk, zadowolony z takiego obrotu sprawy, nikomu nie opowiadał o tem, co zaszło, sądząc, że istotnie Rotszyld uległ pokusie i chciał się zrehabilitować.

Jakież było zdumienie rabina, gdy w kilka miesięcy później otrzymał wezwanie od starosty, aby natychmiast stawił się i wyjaśnił sprawę zaszłej u niego kradzieży. Gdy rabin przybył do starosty, ten czynił mu gorzkie wymówki, dlaczego nie zawiadomił władz o wypadku kradzieży. I cóż się okazało? Oto zatrudniona u niego przez krótki czas miejscowa uboga przywłaszczyla sobie pieniądze i dała je w przechowanie swemu mężowi. Ten zaś w tajemnicy przed żoną wziął kilka dukatów, aby przepić je w karczmie. Złote monety u ubożego chłopka wzu-

dziły podejrzenie. Natychmiast dokonano u niego rewizji i w ten sposób wyszła na jaw sprawa kradzieży.

Wstrząśnięty do głębi rabin, pojechał znowu do Rotszylda do Sniatyna w asystencji kilku członków starszyny gminy, pytając, co skłoniło go do pokrycia braku pieniędzy, których sobie nigdy nie przywłaszczyl. Na to Rotszyld:

— Rabbi, widziałem smutek, malujący się na twojem obliczu i obawiałem się, że może zaszkodzić twojemu zdrowiu. Żal mi także było biednych wdów i sierót, które nieuczciwy złoczyńca naraził na straty. Oddałem zatem moje oszczędności, resztę zaś pozyczyłem u teścia i zwróciłem mu, pracując poza godzinami zajęć w sklepie jako nauczyciel domowy.

Ten szlachetny uczynek biednego żyda wzruszył rabina do głębi. W obecności radnych czortkowskich pobłogosławił go uroczystie, życząc, aby zwrócone mu pieniądze wzrosły do niezliczonych, niezmiernych bogactw, z pomocą których mógłby on i ród jego czynić dobrze ludziom, potrzebującym wsparcia.

Błogosławieństwo rabina cudotwórcy ziściło się. Meyer Amschel Rotszyld, on to bowiem był przodkiem późniejszych przysławio bogatych baronów Rotszyldów, przeszedł do niezmiernych bogactw, które jak gdyby cudem wzrastały z pokolenia w pokolenie. Stara kronika gminy, w której zamieszczona jest ta ciekawa historia, znajduje się po dziś dzień w posiadaniu gminy żydowskiej m. Czortkowa.

Czyżby dziś — w czasie światowego kryzysu — losy Rotszyldów miały się odwrócić.

„Il. Kurjer Codz.”



# CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 8 października 1931 r.

## Wykrycie bandytów

Wspólnym usiłowaniami policji pomorskiej i wielkopolskiej powiodło się wykryć i ująć złobną z 8 bandytów szajkę zbrodniarzy, którzy dopuścili się w ostatnim czasie na pograniczu Pomorza i Wielkopolski szeregu napadów bandyckich i morderstw ujęto ich w Fordonie. Na czele bandy do której należy również kobieta, stoi Klamrzyński i Schielke (o którym donosiliśmy wczoraj). Członkowie szajki uchodzili w Fordonie za uczciwych i pracowitych ludzi, pracowali oni we fabrykach, częściowo są rolnikami.

## BRACTWO STRZELECKIE W CHOJNICACH.

Dnia 11 października br. o godz. 13,30 odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie tut. Bractwa Strzeleckiego. Bezpośrednio po zebraniu odbędzie się strzelanie o nagrody. W szczególności będzie wystrzelany pułhar honorowy miasta Chojnic, oraz zakupiony baran i wartościowe nagrody, fundowane przez członków bractwa. W tym celu obowiązany jest każdy członek biorący udział w strzelaniu fundować nagrodę w wartości najmniej 10 zł. Wartość fundowanej nagrody należy wykazać pokwitowaniem.

## WSZECHPOLSKA WYSTAWA DROBIU, GOLEBI I KROLIKÓW W TORUNIU

odbędzie się w czasie od 5 do 8 grudnia 1931 r., pod protektoratem J. W. Pana Ministra Rolnictwa. Wytworząca Wystawa ma pierwszorzędne znaczenie, gdyż daje zwiedzającym pogląd na obecny stan naszej hodowli drobiu i hodowców równocześnie możliwość do zaopatrzenia się w materiał zarodkowy z pierwszorzędnych źródeł.

Zachęcamy zatem hodowców drobnego inwentarza z całej Rzeczypospolitej Polskiej do jak najliczniejszego uczestniczenia w powyższej Wystawie gdyż przez liczny udział hodowców i obsekanie jej wybitnym materiałem hodowlanym, stanie się ona prawdziwym odzwierciedleniem krajowej hodowli drobnego inwentarza i zapewni korzyści dla racjonalnego zbytu produktów tej hodowli.

Za wyróżnione okazy będą wydawane nagrody wartościowe, pieniężne oraz dyplomy, medale złote, srebrne, brązowe, listy pochwalne itp.

Komitet Wystawy rozesłał wszystkim znanym Komitetowi hodowcom warunki i deklaracje Wystawy, którzyby więc z hodowców dotychczas nie otrzymał zgłoszenia, proszony jest zwrócić się do Komitetu Wystawy Toruń, ul. Sienkiewicza 10, a niezwłocznie je otrzyma.

## KOMITET WYSTAWY.

### PODATKI PŁATNE W PAŹDZIERNIKU.

Ministerstwo skarbu przypomina, że w październiku są płatne następujące podatki: do 15 października rb. państwowy podatek przemysłowy od obrotu osiągniętego we wrześniu rb. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii i przedsiębiorstwa przemysłowe od I do V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze, do 15 października rb. — zaliczka na poczet państwowego podatku przemysłowego od obrotu za III kwartał 1931 r. w wysokości 1/5 kwoty tego podatku, wymieszonego za r. 1930 przez przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, nie prowadzące prawidłowych ksiąg handlowych, zajęcia przemysłowe oraz samodzielne wolne zajęcia zawodo we, do 15 października rb. — II rata państwowego podatku gruntowego za rok 1931; do dnia 1 listopada rb. — państwowy podatek dochodowy w wysokości różnicy między kwotą podatku wymierzonego na rok 1931 wymienionej w doręczonych nakazach płatniczych, a kwotą podatku zapłaconego w terminie do 1 maja rb.

Nadto płatne są w październiku rb. zaległości od roczne na raty z terminem płatności w październiku rb., tudzież podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze również z terminem płatności w tym miesiącu.

### Z URZĘDU STANU CYWILNEGO.

Dnia 8 bm. zostało w tut. Urzędzie Stanu Cywil. zgłoszone urodzenia: robotnik Jan Koliński, córka Teresa, robotnik Augustyn Frankenstejn córka Janina pom. maszynista Wojciech Filbrandt, córka Czesława, nauczyciel Konrad Putynkowski syn, Józef

Zgony: Władysława Kościńska w wieku 7 i pół roku z Ryty, robotnik Jan Gawlikowski w wieku 90 lat z Pom. Zakł. Popraw., Paweł Krueger w wieku 14 lat z Gostycyna, Gertruda Guenther w wieku 4 mies. z St. Szkoł. 9, Józef Putynkowski syn nauczyciela Konrada P.

## Powiat

### AKCJA NIESIENIA POMOCY BEZROBOTNYM.

(x) **Brusy.** — W myśl odezwy władzy biskupiej i pana wojewody w sprawie niesienia pomocy bezrobotnym zapowiedział w ubiegłą niedzielę ks. prob. Gruening z imboni zebranie konstytucyjne na sali klasztornej celem wyboru Komitetu parafjalnego niesienia pomocy bezrobotnym. Niestety, prócz garstki bezrobotnych i kilku robotników na palcach można był: polizzyć tych którzy na wezwanie ks. proboszcza się stawili. Jakież to straszne lekceważenie sprawy! Wiemy, że w nadmiarze dzisiaj nikt nie żyje lecz z drugiej strony niechaj każdy pamięta o tem, że objętość, z jaką odnosi się do powyższej akcji, może się z czasem fatalnie odbić na jego

własnej skórze. Więc precz z samolubstwem precz z egoizmem. Niechaj się nikt nie kryje, jak „ślimak w swoim domku”, kiedy niebezpieczeństwo grozi, lecz śmiało stanie do walki z bezrobociem. Nie czas wznosić tamy, kiedy fala już osiedła zalewa — powiedział słusznie w swym przemówieniu ks. prob. Gruening. Budujmy groble, póki „fala czerwona” nas nie zmyje, nie lekceważmy niebezpieczeństwa, które nam grozi. — Wobec tak nikłej liczby obecnych komitet nie został utworzony, raczej postanowiono wezwać wszystkich sołtysów parafji, którzy ze swej strony zaproszą ludzi zaufanych, na środę dnia 7. bm. na salę klasztorną w Brusach celem ostatecznego wyboru Komitetu parafjalnego.

Zgodnie z uchwałą tą utworzono w środę, 7 bm. Komitet parafjalny w następującym składzie: ks. proboszcz Gruening — prezes, p. dr. Kobylński — wiceprezes, p. Pański — sekretarz, ks. wik. Ptach — zastępca sekretarza, p. L. Kiedrowski — skarbnik, ks. wik. Perschke — zastępca skarbnika, pp. insp. szk. Hoifman, wójt Januszewski, Szmaglik — ławnicy, pp. L. Wróblewski, Hołoga i Krefft rewi zorzcy kasj. Po wioskach w parafji zorganizowano podkomitety. Komitet parafjalny będzie zgodnie współpracował z Komitetem powiatowym, stosując się do jego dyrektyw.

## TO I OWO.

— Od dłuższego czasu naprawia się w naszej wiosce szosę powiatową u wylotu połud. ulicy Gdańskiej. Był też najwyższy czas. Dziury bowiem były okropne, że niejedne auto z tego powodu mocno ucierpiało. Położono obecnie w obrębie wioski kamienie brukowe. Możeby przy tej okazji Pan Burmistrz Powiatowy przekonał się o stanie tej ulicy u wylotu północnego wioski — zwłaszcza po deszczu. Mieszkańcy tej ulicy brodzą wtedy w błocie, zioręcząc niejednokrotnie tym, którzy dbać winni o możliwy wygład tej ulicy. Miast chodnika ciągnie się wzdłuż ulicy błotnisty rów, do którego spływają pomoyje i gnojówka z położonych nad nim domostw. Waska obok rowu ścieżka nie może być jako chodnik używana, trzeba z konieczności iść środkiem drogi. Tu znowu przechodnie narażeni są na obrzygnięcie błotem przez mijające wozy wzgl. auta.

Przy tej okazji należy podnieść głos w sprawie tablic ostrzegawczych, dla aut u wylotów ulicy, na której jest bardzo ożywiony ruch automobilowy. Podobno już niejednokrotnie ojcowie gminy domagali się od pana sołtysa aby postarał się o ustawienie tych tablic w interesie bezpieczeństwa publicznego, dotychczas jednak bezskutecznie. A tymczasem auto mobilności zwłaszcza niezajęcej tej trasy, pędzą z zawrotną wprost szybkością. Już kilkakrotnie o włos tylko uniknięto niebezpieczeństwa.

## OSTATNI TARG

w dniu 6 bm. był mało ożywiony. Bydła spędzono nietylko co na wrześniowym targu. Za krowy płacono od 80 — 200 zł.

## Z diecezji.

Na prefektu do gimnazjum w Chełmży powołany został ks. dr. Smoczyński z parafji Brodnickiej. Jego miejsce zajmie ks. Prybe, który był 4 lata profesorem języka greckiego w Płocku, ostatnio zaś w Collegium Marianum w Pelplinie.

Ks. Paczyński, przeniesiony do Kartuz, pozostaje jeszcze do końca miesiąca z powodu choroby w Brodnicy.

## Z POMORZA

### ZŁODZIEJE Z ROZMACHEM.

**Wielka Komorza,** pow. tucholski. W ub. tygodniu skradli złodzieje wdowie Kuklińskiej i robotnikowi Sikorze po jednej świni średniej wagi. Tej samej nocy prawdopodobnie ci sami złodzieje weszli przez okno do mieszkania wdowy Grukłowej i skradli tam beczułkę kiszonych ogórek suknie, kołnier skórkowy i kilkadziesiąt funtów żyta. W tym samym pokoju przechowywała poszkodowana masło i jaja, przeznaczone na bliski ślub córki; to zostało nietknięte. Następnie złodzieje odjechali furmanką w kierunku Małej Komorzy, gdzie usiłowali wtargnąć do chlewa robotnika Papki, zostali jednak przez ostre psy spoleszeni.

### ZEBRANIE APOSTOLATU MĘŻCZYZN.

**Sępólno.** — Zebranie Apostolatów Mężczyzn odbyło się w ub. niedzielę, 5 bm. w sali Domu Katolickiego. Zebranie zajął prezes p. Kalinowski, witając na wstępie ks. prob. Grudzińskiego i licznych członków. Nastąpił długi i bardzo aktualny referat p. prezesa Kalinowskiego na temat: „Stosunek chrześcijanina do bliźniego swego”. Dlatego w myśl Akcji Katolickiej apelował prezes do serc zebranych o ofiarność w akcji pomocy bezrobotnym, w którym to celu zawiązał się pow. komitet pod przewodnictwem ks. prob. Grudzińskiego. Przepuszczalna suma ze składek na ten cel wynosić będzie okół 50 tys. zł.

### WYBRYK NATURY

W sadzie p. Skórzewskiego przy ulicy Sienkiewicza 54 oglądać można kwitnącą jabłoń, jest to rzadkość w obecnej porze.

### DWÓCH PASTUCHÓW ZAMORDOWAŁO SWEGO TOWARZYSZĄ 22-LETNIEGO MŁODZIEŃCA

**Świecie.** — Jeszcze nie zatarły się ślady krwawej zbrodni, dokonanej w majątności Kawęcin, a już znów donoszą o zbrodni, jakiej dokonano w lasach

## Wiadomości meteorologiczne

**Dziś popołudniu:** Deszcze ustawają, chwałami pogodniej. **Sobota:** Średnie, wzrastające wiatry południowo-zachodnie, po przejściowym wypogodzeniu silniejsze zachmurzenie z wzmagającą się skłonnością do deszczów. Po dość chłodnej nocy temperatura cieplejsza. **Niedziela:** — Jeszcze deszcze i mgia.

państw. nadleśnictwa Szarłata, gdzie na łące, w rewirze leśnictwa Zacisze, trzech młodzieńców pasalo było.

We wtorek 6 bm. w godzinach południowych do szło pomiędzy nimi do sprzeczki, która zakończyła się pozbawieniem życia 22-letniego Bronisława Koło dziejskiego — mieszkańca wsi Pruskie pod Łązką, którego jego współtowarzysze zabili kijami.

Sprawy przyznali się do winy; odpowiadać oni będą przed sądem doraźnym.

## POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA.

**Gdynia.** — Dzięki niestrudzonej pracy ks. proboszcza Surmana, oraz ofiarności społeczeństwa, rozpoczęte zaradwie przed kilku miesiącami zbudowanie nowego kościoła w Gdyni na Grabówku dobiega końca, tak, że poświęcenie odbędzie się już w najbliższą niedzielę, tj. dnia 11 października br.

Poświęcenia dokona osobiście J. E. Najprzewielebniejszy ks. Biskup chełmiński dr. Okoniewski

## PODEJRZANI O PODPALENIE ARESZTOWANI

**Nowemiasto.** — W związku z okropnym nieszczęściem w Kiełpinach zostali aresztowani jako podejrzani o podpalenie względnie o namówienie do podpalenia: dzierżawca restauracji Bronisław Fwertowski, Chachulski Antoni, i Ostrowski Ludwik. Aresztowanych odstawiono do więzienia sądu Grodzkiego w Nowemiście.

## ŚMIERTELNY WYPADEK SAMOCHODOWY.

**Brodnica.** — Dnia 4 bm. na szosie Zbiczno — Brodnica został najechany przez samochód osobowy p. Tomaszewskiego z Brodnicy 43-letni robotnik Mateusz Zieliński. Z. został tak nieszczęśliwie ugodzony, że upadł na ziemię bez przytomności. Właściciel samochodu nieszczęśliwego zawiadził do pow. lecznicy w Brodnicy, gdzie jednak wkrótce zakończył życie.

## Z KINA

### NA EKRANIE „KINA NOWOŚCI”

(film niemy) w piątek dn. 9 października br. potężny film morski pt. „Wilki i szakale Morza”. Jak zniszczono flotę niemiecką, Angielski film przedstawiający wstrząsające przygody Brytyjskiej tajemniczej floty podczas wielkiej wojny. Film ten m. in. ilustruje przygody komendanta Harolda Autena (który został udekorowany krzyżem zasługi „Victorii”, oraz innych członków jego załogi podczas zatopienia przez nich niemieckiej łodzi podwodnej U 96.

## Nadesłane.

### W SPRAWIE SZCZEPIENIA PRZECIW OSPIE

otrzymujemy pismo, w którym powiedziano m. in. W sprawie sobotniego szczepienia przeciw ospie nadmienić należy. Kto w ową sobotę widział co się w szkole działo, to napewno byłby oburzony. Powiadała mi jedna z matek tych biednych dzieci, które tam muszą się stawić (bo rodzicom przecież grozi kara za niestawienie się), że i poprzedniego razu panował niemożliwy tłok.

Pytam się tylko, co mogło spowodować, że w taką porę urządzono szczepienie? Kto w tem ma interes, że przełożono to z wiosny na jesień?

Jeden z tych, którzy widzieli.

## Skandaliczne awantury na kongresie pacyfistycznym w Hamburgu

**Hamburg.** — Zapowiedziane odczyty pacyfistów odbyły się bez udziału Herriota, który usprawiedliwił swą nieobecność chorobą. Przemawiali Francuz Koessler, Hiszpan generał Burguetto i Polak Prager. Narodowi socjaliści starali się nie dopuścić do wygłaszania odczytów. Nawet przemówienie przewodniczącego przerywano ciągłymi okrzykami, tak że policja musiała usunąć część publiczności ze sali. Generał Burguetto nie mógł dokończyć swego przemówienia, które podano później jedynie w tłumaczeniu.

Przewodniczący, starając się uspokoić zebranych, zaznaczył, że wstydzili się za swych rodaków, którzy nie pozwalają przemawiać gościom zagranicznym i nie dopuszczają do głosu nawet obywatela państwa, któremu Niemcy dużo zawdzięczają w okresie wojny, co mówca uważa za hańbę. Charakteryzując zachowanie się publiczności wobec cudzoziemców w porównaniu ze stosunkami poza granicami Niemiec, przewodniczący jako przykład stawia Polskę, gdzie sam wygłaszał odczyty.

## Ludzie o zielonych włosach

znajdują się w Chile (Ameryka Połudn.) w tamtejszych wielkich kopalniach miedzi. Ruda, zawierająca miedź, zostaje przetopiona w piecach, a wydzielające się przy tej operacji gazy wywołują oryginalny efekt barwienia na zielono włosów, u pracujących przy piecach robotników.



**Bezczelny rabunek milionowej biżuterji**

**Santiago de Chile.** Podczas najsilniejszego ruchu ulicznego dokonano tutaj napadu rabunkowego na zakład jubilerski, położony w centrum miasta. Wartość zrabowanej biżuterji sięga 1 miliona pesetów.

Dzięki energicznej akcji policji śledczej zatrzymano herszta bandy i jeszcze jednego złoczyńcę. Obydwóch aresztowano w pensjonacie niemieckim, gdzie mieszkali od kilku miesięcy. Znaleźiono przy nich 2/3 skradzionej biżuterji i gotówki.

**Gleba Płodów Rolnych w Poznaniu**

Poznań, dnia 8. X. 1931 r.

Warunek: bandei hurt. fr. st. załad. ładunki wagon.

Costawa zaraz za 100 kg., w złotych:

Zyma	22,30—22,50
Łszonka	19,50—20,50
Jęczmień przemiatowy	19,50—22,00
Jęczmień browarowy	24,00—25,00
Owies nowy	19,75—20,75
Mąka z. 65% w work.	33,00—34,00
Mąka p. 65% w work.	31,50—33,50

Otręby żytnie	12,75—13,50
Otręby pszenne	11,75—13,50
Otręby pszenne (grube)	12,75—13,75
Rzepak	29,00—30,00
Groch Victoria	21,00—24,00
Groch Folgera	23,00—25,00
Ziemiaki jadalne	2,80—3,00

**RUCH W TOWARZYSTWACH**

**ROZKAZ! TOWARZYSTWO POWSTAŃCÓW I WOJAKÓW IM. GEN. J. HALLERA W CHOJNICACH.** — Zbiórka w niedzielę dnia 11. bm. o godz. 13 na strzelnicę wojskowej celem brania udziału w strzelaniu i ćwiczeniach. Także odbędzie się strzelanie o nagrody.

**Stawiennictwo wszystkich druhów obowiązkowe ZA WOLNOŚĆ! KOMENDANT.**

**KOŁO ZWIĄZKU INWALIDÓW WOJ. R. P.** zebranie odbędzie się dnia 11. 10. 1931 r. o godz. 13-tej popoł. w lokalu p. Januszewskiego o licznym udziale członków prosi Zarząd.

**„CHOJNICZANKA“.** — W sobotę dnia 10 października 31 o godz. 8-mej wiecz. odbędzie się zebranie miesięczne w lokalu p. Koperskiego. Zarząd.

**T. G. „Sokół“ — Sekcja Gier Sportowych.** — Dziś w piątek o godz. 8 wieczorem odbędzie się w sali gimn. przy placu Piastowskim pogawędka w sprawie niedzielnego meczu. Przybycie zainteresowanych konieczne.

Czełem!

Kier. sekcji.

**Zebranie Tow. Ludowego pod op. św. Antoniego** odbędzie się w niedzielę dnia 11 października br. w lokalu Hotelu Centralnego o godz. 4 po połud. O licznym udziale członków oraz sympatyków prosi Zarząd.

**Zjednoczenie Kolejowców Polskich w Chojnicach** zwołuje na piątek dnia 9. bm. godz. 19,30 do lokalu Hotel Centralny ogólne zebranie pracowników kolejowych bez względu na przynależność związkową. Wszystkich kolegów wojskich na ten czas od służby prosimy o przybycie. Na porządku dziennym aktualne sprawy dotyczące ogółu pracowników. Zarząd Oddziału Z. K. P.

**Zebranie Sodalicji Marij. pp. nauczycielek Koła Wiecork** odbędzie się w niedzielę dnia 11. 10. br. o godzinie 2-giej w plebanji, na które wszystkie pp. nauczycielki pow. Sępólno zaprasza serdecznie Zarząd.

**Przetarg przymusowy**

**W sobotę, dnia 10. X. 31 r. sprzedam w Chojnicach** najwięcej dającemu za gotówkę:

- 1) Przy Pl. św. Jerzego 5. o godz. 10-tej  
1 radio aparat, 1 bufet, 1 maszynę do szycia
  - 2) Przy ul. Gdańskiej nr.28 o godz. 11-tej  
różne meble
  - 3) Przy ul. Młyńskiej nr.20 o godz. 13-tej  
1 powózka
  - 4) Ponadto sprzedam  
2 aparaty fotograficzne, 2 głośniki do radio aparatu, kanarki i samochód
- Zbiórka licytantów co do tych przedmiotów w moim biurze przy ul. Dworcowej nr. 22 o godz. 14.

**W. Kowalski**

kom. sądowy 2280

**Przetarg przymusowy**

**W sobotę dn. 10. 10. 31** o godz. 11-tej sprzedam w lokalu p. St Rinka Rynek 6 najwięcej dającemu za gotówkę:

- 16 dywanów
- 50 mtr. chodnika
- 5 pleców
- 4 kołdry
- 10 ubrań chłopięcych

**Szeleziński**

komornik sądowy 184

**Przetarg przymusowy**

**W sobotę dn. 10. 10. 31** o godz. 10 sprzedam u sped. Nowackiego ul. Staroszkólna najwięcej dającemu za gotówkę:

**około 100 paczek kawysłodowej i różnej przymieszki do kawy.**

**Licytacja odbędzie się napewno.**

**Szeleziński**

Kom. sąd. Chojnice 185

**Przetarg przymusowy**

**Dnia 10. bm.** o godz. 11-tej sprzedam w lokalu licyt. ul. Człuchowska 29 najwięcej dającemu za gotówkę:

- 1 biurko, 10 tuz. koszul,
- 1 bufet, 1 kredens.

**Winkowski**

komornik sądowy. 958

**Przetarg przymusowy**

**Dnia 13. bm.** o godz. 8. sprzedam w Wielu w i Dąbrowie najwięcej dającemu za gotówkę:

- 120 m<sup>2</sup> desek cal. suchych bez sęków, 90 m<sup>2</sup> desek 3/4 cal suchych bez sęków, około 20 m<sup>2</sup> bali 42x55 m., 5 koni, 2 pługi, 1 lokomobile, 10 dojnych krów, 1 motocykl.

Zbiórka licytantów o godzinie 8-mej w Wielu przed sołectwem

**Winkowski**

Kom. sąd. Chojnice. 1247

**Znaleziono**

**portfel**

**z zawartością**

do odebrania

**Fa Juliusz Schreiber**

**Chojnice.**

**Motocykl**

**marki A. J. S.** w dobrym stanie natychmiast na sprzedaż.

**Bracia Pichert.**

**Mieszkanie**

**7 pokojowe** z przynależnościami od 1-go listopada lub później do wynajęcia przy ul. Warszawskiej 13 part. Bliższe wiad. udziela p. **Kunowski,** Hotel Polonia.

**Pokój umebłow.**

do wynajęcia.

Gdzie wskaże eksp. Dz. Pom.

**Pokój umebłowany**

dla dwóch urzędników ewent. z całym utrzymaniem zaraz do wynajęcia

Gdzie wskaże eksp. Dz. Pom.

**Kurs tańca w Chojnicach**

w Hotelu Engla

Dla starszych pań i panów rozpoczyna się w **środe, dnia 14 bm.** wieczorem o godz. 8.30. Tango, Angiel. walec, Quiste - step, Ramba.

**A. Różyńska,** nauczycielka

**KINO NOWOŚCI**

**Dziś, w piątek dn. 9 bm.**

o godzinie 8.15 wieczorem

**Tylko jeden dzień!**

potężny film morski pod tytułem

**Wilki i Szakale Morza**

Jest to angielski film, przedstawiający wstrząsające przygody Brytyjskiej tajemniczej floty podczas Wielkiej Wojny.

(Film niemy)

(Film niemy.)

Przyjmuję osobiście i udzielam bliższych informacji, zgłoszenia na

**KURS HANDLOWY**

z 5. przedmiotami

który rozpocznie się w Brusach dnia 15 października.

Informacje udzielam oraz zgłoszenia przyjmuję **Zb. Br. Pałędzki** b. naucz. Szk. Handl. Brusy Gdańska 23.

**Pomocnik fryzjerski**

na sobotę potrzebny

**Dworcowa 1.**

**Pokój umebłow.**

do wynajęcia.

**Warszawska 3.**

Na początku września na dworcu w Chojnicach **zaginęły mi dobre skrzypce**

uczciwego znalazcę za wynagrodz 20 zł. uprasza się je oddać w eksp. Dz. Pom.

**Mieszkanie**

**3 - 4 pokojowe** z kuchnią poszukuję od zaraz wzgl. od 1. listopada.

**Ptaszyński,**

bud. miejski w Magistracie.



**Chroń siebie i rodzinę od nędzy**

Oszczędzaj i składaj ciężko zapracowaną grosz do pupilarnie pewnej instytucji jaka jest **Miejska Komunalna Kasa Oszczędności Chojnice, Rynek 1.**

**Mydła toaletowe**

Nadzwyczaj wielki wybór. Wyroby znanych **pierwszorzędnych** fabryk tak krajowych jak i zagranicznych. W użyciu oszczędne i udelikatniające cerę po najniższych cenach poleca

**BRACIA HUBERT**

właśc. Julian Hubert

**Drogerja — Perfumerja**

**CHOJNICE (Pom.) Gdańska 18**

Rok zał. 1894

Telefon 219.

Proszę zwrócić uwagę na **okna wystawne.**

**Znowu raz zakupicie po bardzo korzystnej cenie,**

o ile zakupicie u mnie **trykotaże i towary wełniane** od 7-go października br., uskuteczniacie zakupy swoje dla rodzin, **by zaoszczędzić pieniądze** na inne potrzeby. **Pomimo niskich cen, towar pierwszorzędny,** który każdemu zadowolenie sprawi.

Każdy niech się przekona o niskich cenach i jakości towarów jak: **spodni męskich 3,40 zł, swetry męskie 2,50 zł, koszule wieczorne 8,— zł, kombinacje dziecięce 2,— zł, szlypfery 2,— zł, i t. d. i t. d.**

**Ludwig Rasch**

**Chojnice**